

**Ембарго! Да не се публикува или цитира  
преди 18:00 ч. на 19 май 2010 г. !**

**Съобщение за медиите**

## **Международната конкурентоспособност на България 2010**

*Пресконференция, Център за изследване на демокрацията, зала 1, ул. Александър  
Жендов 5, 11:00 ч., 19 май 2010 г.*

С участието на Центъра за изследване на демокрацията България е включена за пети пореден път в най-старата **ежегодна класация на конкурентоспособността на икономиките** – IMD World Competitiveness Yearbook 2010: **Годишникът на световната конкурентоспособност 2010**. Резултатите на икономиките включени в годишника се следят внимателно от международните инвеститори, което прави данните за 2010 г. още по-важни, пред вид продължаващата криза в Европа. Според изследването, през 2010 г. **икономическата криза** се е отразила в България на всички сектори от икономиката: търговия, инвестиции, заетост, финанси, производителност, реформи в социалната сфера. Тази година България се класира на **53-то място** – 15 позиции по-назад от заеманото 38-мо място през 2009 г. Страната се нарежда пред Румъния, Аржентина, Хърватия, Украйна и Венецуела.

Макар позицията в класацията да не бива да се възприема като непосредствен индикатор за текущото представяне на икономиката, то показва, че при реализирането на еднакъв сценарий за всички включени икономики, българската ще се развива по-бавно и ще изисква по-сериозни реформи. Кризата от 2009/2010 г. “оголи” посочваните от Центъра за изследване на демокрацията в предходни издания на годишника заплахи за дългосрочното здраве на икономиката. Данните показват, че растежът след 2004 г. не е довел до подобряване на дългосрочните фактори за успех на икономиката, т.е. бил е неустойчив или “кух”, базиран на недвижими имоти и кредитна експанзия, а не на повишаване на капацитета за добавяне на стойност.

Въпреки че някои от традиционните предимства и недостатъци на българската икономика се запазват, в условията на международна финансова криза се появяват и **нови предизвикателства**. Още през 2009 г. като **проблеми** са очертаха повишаването на инфлацията, трудният достъп до кредит, липсата на квалифицирани управленски специалисти, влошаването на имиджа и кредитния рейтинг на страната, намаляването на преките инвестиции. Индексът за 2010 г. показва, дефицитът по текущата сметка е свит в резултат на кризата, което обаче отразява спада на чуждите инвестиции и потиснато вътрешно търсене, а не подобрена конкурентна позиция. Като основни предизвикателства на преден план излизат дефицитът в консолидирания бюджет, намаляването растежа на БВП, безработицата, продължаващото изтичане на мозъци, намаляването на търговията и капитализацията на фондовата борса. Съществуват негативни тенденции и в образованието и пенсионната реформа. Пречки пред бизнеса продължават да бъдат нелоялната конкуренция, сивата икономика и корупция, както и качеството на човешките ресурси.

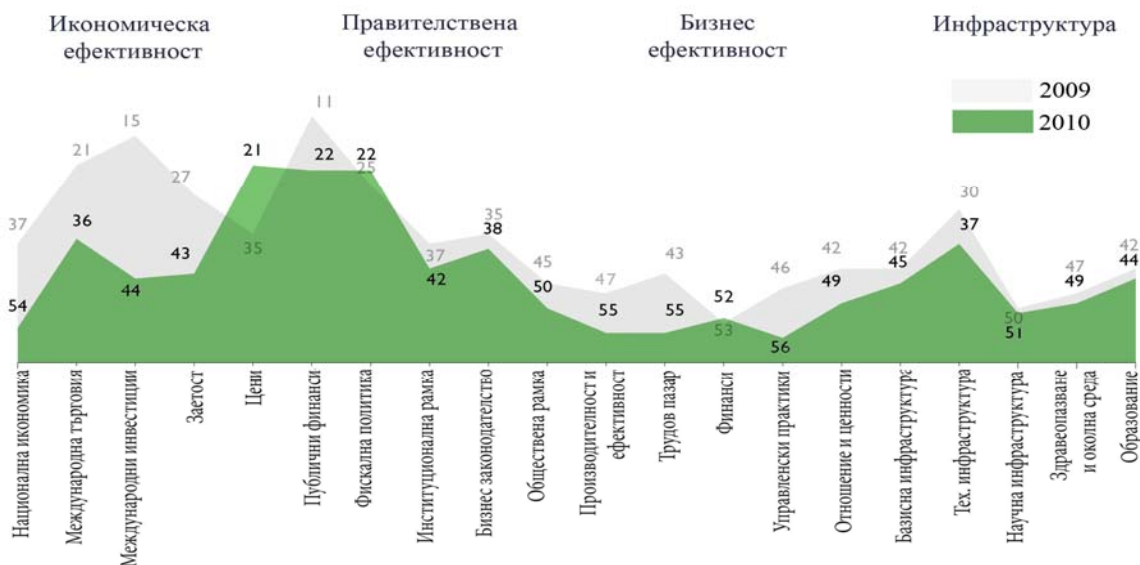
Въпреки това от индексите на годишника, базирани на статистически данни и резултати от изследване на бизнеса, се виждат и **подобрения** – по-лесна регистрация на бизнес като брой необходими процедури, строга фискална политика, износ на търговски услуги като % от БВП, нарастващи приходи от туризъм. Прозрачността на правителствата политика също се оценява от бизнеса по-позитивно в сравнение с 2009 г. Положително се оценява и гъвкавостта на пазара на труда. Индексът „Цена на живота” в България също е на едно от водещите места, в сравнение с други европейски и американски градове, което може да бъде възприето като конкурентно предимство, ако е съчетано с по-добра инфраструктура или налична качествена работна ръка. Корпоративният данък върху печалбата продължава да е най-ниският в Европа, като изследването сред бизнеса потвърждава, че ниският корпоративен данък подпомага предприемаческата активност.

Една от областите, които издърпват България напред в класацията и които заслужават по-обстойно внимание са **информационните и комуникационните технологии и иновациите**. В Годишника на международната конкурентоспособност IMD оценява България на 3-то място от 58 икономики по инвестиции в телекомуникациите като % от БВП, на 6-то по скорост на широколентов интернет, на 8-мо по абонати на мобилни телефони и на 10-то по достъпност на месечните тарифи на широколентов достъп. Подобрява се позицията на България и по брой компютри на човек от населението и брой патенти на 100 000 души. IMD посочва в заключенията от изследването на международната конкурентоспособност 2010, че САЩ са намалили рисковете от финансовата и икономическа криза, благодарение на размера на икономиката си, силното лидерството в бизнеса и несравнимото превъзходство в **технологията**.

България има най-висок резултат в първата група от фактори - ефективността на **правителството** (32-ро място през 2010 г., спад с четири места спрямо 2009 г.). Следва ефективността на **икономиката** (спад от 26 на 46 място). **Инфраструктурата** е класирана на 48 място (спад с 5 места). Ефективността на **бизнеса** е оценена най-ниско – на 56-то място като след България се нареждат само Словения и Хърватия. Основна причина за подобна подредба е, че кризата се отразява най-силно при бизнеса, а неефективността на останалите елементи се фокусира най-вече върху пазарите или отново върху бизнеса.

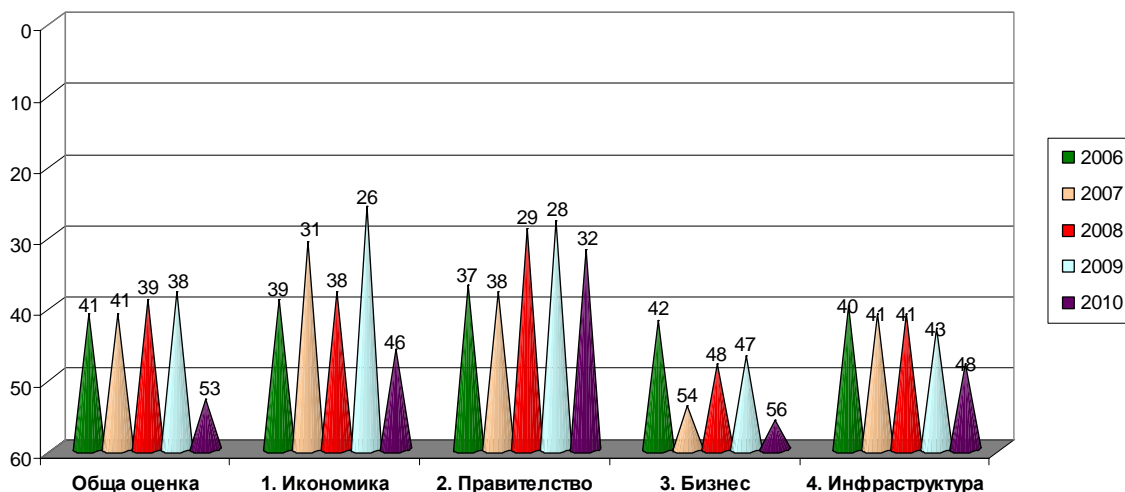
### Профил на сравнителната конкурентоспособност на България

(цифрите показват позицията на България по съответния показател в класацията на 58 страни)



Източник: World Competitiveness Yearbook, IMD, 2009 и 2010 г.

## Обща оценка на конкурентоспособността на България (2006-2010 г.)



Източник: *World Competitiveness Yearbook, IMD, 2006-2010 г.*

Самото включване на българската икономика в класацията е вече признание за мястото, което тя заема в световната икономика и за наличието на международно-сравними количествени показатели за нейното развитие. Глобалната криза и недостатъци представляват съществени пречки пред развитието на икономиката на страната, особено що се отнася до достъпа до капитал, справянето с междуфирмената задлъжнялост, подобряването на имиджа на страната, спазването на върховенството на закона, лоялната и етична конкуренция, ограничаването на сивата икономика и корупцията, осигуряването на квалифицирана работна ръка и на управленски опит, развитието на иновациите, технологиите и науката.

За повече информация или за връзка с експертите по конкурентоспособност на Центъра за изследване на демокрацията, моля обадете се на телефон (02) 971 3000 или пишете на електронен адрес: [daniela.mineva@online.bg](mailto:daniela.mineva@online.bg).

Този текст може да бъде използван свободно при позоваване на източника - IMD и Центърът за изследване на демокрацията.